

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/201061,Uroczystosc-w-80-rocznice-walki-stoczonyj-w-Legu-przez-zolnierzy-AK.html>
21.05.2024, 02:00

Uroczystość w 80. rocznicę walki stoczonyj w Łęgu przez żołnierzy AK

8 maja 2024 r. przed pomnikiem w Łęgu (ul. Centralna) w Krakowie odbyła się uroczystość upamiętniająca żołnierzy Zgrupowania Armii Krajowej „Żelbet” oraz cichociemnych poległych 80 lat temu w walce z oddziałem niemieckiej żandarmerii.

80. rocznica walki stoczonej w Łęgu przez żołnierzy AK. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

O przebiegu wydarzeń opowiedział zebranym dr Dawid Golik z krakowskiego oddziału IPN. Razem z zastępcą dyrektora oddziału Cecylią Radoń i dr. Marcinem Chorążkim złożyli kwiaty pod pomnikiem. Rozdaliśmy ponadto broszury edukacyjne poświęcone wydarzeniom w Łęgu (wydawnictwo można pobrać w wersji PDF z naszej strony internetowej: bit.ly/3UNOOJx). Organizatorem uroczystości był Zarząd Obszaru Południowego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” w Krakowie.

Po uroczystości w Łęgu odwiedziliśmy zbiorową mogiłę żołnierzy AK na cmentarzu w Luborzycy (pow. krakowski). Pochowani są tam także polegli 8 maja 1944 r. cichociemni. Zapaliliśmy ponadto znicz na grobie mjr. Mieczysława Żurka „Szumnego”.

Polegli w Łęgu

8 maja 1944 r. w podkrakowskim Łęgu grupa jedenastu funkcjonariuszy niemieckiej policji bezpieczeństwa otoczyła dom, w którym przebywało 10 lub 11 żołnierzy Armii Krajowej, chroniących przywieziony tam magazyn broni i amunicji pochodzącej ze zrzutów. Broń miała posłużyć do odbicia z rąk Niemców płk. Józefa Spsychalskiego „Lutego”, komendanta Okręgu AK Kraków. W planowanej przez podziemie akcji zamierzali wziąć udział czterej zrzućeni do Polski w kwietniu 1944 r. cichociemni oraz akowcy z krakowskiego „Żelbetu”.

Około godz. 13 doszło do gwałtownej walki, podczas której niemieckim policjantom, wspartym kilkunastoosobową grupą żandarmerii, udało się zdobyć budynek i przechowywaną w nim broń. Poległo prawdopodobnie siedmiu akowców, w tym trzech znanych z nazwiska cichociemnych: ppor. Bronisław Kamiński „Golf”, ppor. Włodzimierz Lech „Pawiślak” i ppor. Józef Wątróbski „Jelito”, a także trzech partyzantów „Żelbetu”: Leszek Korol „Chrystian”, Henryk Walczak „Waligóra” i Zygmunt Szewczyk „Tygrys”.

Ucieczka z płonącego budynku powiodła się tylko czterem żołnierzom podziemia, a w zgliszczeniach zabudowań znaleziono szczątki jeszcze jednej osoby, prawdopodobnie żołnierza AK lub współpracownika podziemia.

Ze strony napastników zginął funkcjonariusz gestapo SS-Sturmscharführer Erwin Steinke. Śmierć ponieśli też trzej cywile: Eleonora Tynor, jej wnuk Kazimierz Tynor i Anna Stachowicz (zmarła od ran w szpitalu).

Mogiła żołnierzy AK na cmentarzu w Luborzycy. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Mogiła żołnierzy AK na cmentarzu w Luborzycy. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Mogiła żołnierzy AK na cmentarzu w Luborzycy. Fot. Janusz Sięzak (IPN)

Grób mjr. Mieczysława Żurka „Szumnego”. Fot. Janusz Sięzak (IPN)